

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА ПЕРЕКЛАДУ

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. декана філологічного факультету

Олена ГОГОРЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Переклад фахових текстів німецької мови

**TRANSLATION OF SPECIAL TEXTS FROM THE GERMAN
LANGUAGE**

рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
тип дисципліни	<u>обов'язкова</u>
мова викладання	<u>німецька</u>

Робоча програма навчальної дисципліни «Переклад фахових текстів німецької мови» скерована на підготовку фахівців галузі знань: В. Культура, мистецтво та гуманітарні науки

за спеціальністю В11 Філологія (за спеціалізаціями)

спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

освітня програма «Переклад»

«25» листопада 2026 р. 12 с.

Розробник: Солодка Анжеліка Костянтинівна, доктор педагогічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри перекладу

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Переклад фахових текстів німецької мови» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми «Переклад»
доктор педагогічних наук, професор

 Анжеліка СОЛОДКА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Переклад фахових текстів німецької мови» розглянуто на засіданні кафедри перекладу

Протокол № 6 від « 01 » 06 2026 р.

В.о.завідувача кафедри перекладу

 Анжеліка СОЛОДКА

Проект робочої програми навчальної «Переклад фахових текстів німецької мови» розглянуто Навчально-методичною радою філологічного факультету

Протокол № 5 від « 03 » 06 2026 р.

Голова

 Лілія РУСКУЛІС

© НУК, 2026

© Солодка А.К., 2026

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	<i>4</i>
<i>1. Опис навчальної дисципліни.....</i>	<i>5</i>
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>4. Очікувані результати навчання.....</i>	<i>6</i>
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	<i>7</i>
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування.....</i>	<i>9</i>
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	<i>9</i>
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	<i>11</i>
<i>9. Засоби навчання.....</i>	<i>12</i>
<i>10. Рекомендовані джерела інформації.....</i>	<i>12</i>

ВСТУП

Анотація

Пропонований курс має за мету конвертувати основні положення теорії перекладу в базові, універсальні перекладацькі вміння під час перекладу різних типів німецькомовних текстів українською. Навчальний курс спрямований на формування перекладацьких компетенцій здобувачів вищої освіти, здобуття навичок адекватного перекладу письмових фахових текстів із німецької мови, зокрема всебічного мовностилістичного аналізу німецькомовних текстів та застосування перекладацьких трансформацій у процесі перекладу.

Курс рекомендований для студентів філологічних факультетів, які володіють німецькою мовою на рівні A2+, а також для всіх, хто вивчає німецьку мову як іноземну.

Ключові слова: *німецькомовний фаховий текст, прагматичні аспекти перекладу, композиційно-стилістичні характеристики, мовностилістичні особливості, труднощі перекладу, перекладацький аналіз фахового тексту.*

Abstract

The proposed course aims to convert the basic principles of translation theory into basic, universal translation skills when translating various types of German-language texts into Ukrainian. The course is aimed at developing translation competencies of higher education students, acquiring skills in adequate translation of written professional texts from German, in particular, comprehensive linguistic and stylistic analysis of German-language texts and the application of translation transformations in the translation process.

The course is recommended for students of philological faculties who have a command of German at the A2+ level, as well as for everyone who studies German as a foreign language.

Keywords: *German-language professional text, pragmatic aspects of translation, compositional and stylistic characteristics, linguistic stylistic features, translation difficulties, translation analysis of professional text.*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету			
Індивідуальне науково-дослідне завдання - не передбачено	Спеціальність В11 Філологія (за спеціалізаціями) Спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська Освітня програма Переклад	Семестр	
		2-й	2-й
		Лекцій	
		-	-
		Практичні, семінарські	
		30	12
Загальна кількість годин –120	Освітній рівень: другий (магістерський)	Лабораторні	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 4		-	-
		Самостійна робота	
		90	108
		Індивідуальні завдання: 0 год	
		Вид контролю: іспит	
Форма контролю: комбінована			

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів відповідно до освітньо професійної програми таких компетентностей:

ЗК 3.Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4.Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК. 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і освітніх методологічних принципів

ФК 5.Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної дисципліни для вирішення професійних завдань, приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є: теорія і практика перекладу, теорія і практика інтерпретації тексту; теорія і практика медійного перекладу.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 12. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 13. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 17. Здійснювати перекладацький аналіз текстів, редагувати тексти різних стилів та жанрів при перекладі, використовувати сучасні перекладацькі програми та програмне забезпечення для досягнення перекладацької еквівалентності у міжкультурній комунікації.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Фахова мова як об'єкт лінгвістичних досліджень.

Змістовий модуль 1. Фахова мова у перекладі.

Тема 1. Місце фахових мов у системі загальнонаціональної мови.

Література [1, с. 41-56].

Тема 2. Визначення та ознаки фахової мови.

Література [2, с.7-39];

Тема 3. Перекладач як посередник фахового спілкування.

Література [3, с. 41-56]

Тема 4. Дискурс і текст.

Література [3, с.23-47]

Змістовий модуль 2. Фаховий текст. Сутність та етапи перекладацького аналізу фахового тексту.

Тема 5. Фахові дискурси.

Література [1, с.46-63]

Тема 6. Перекладацький аналіз фахового тексту.

Література [2, с.46-63].

Змістовий модуль 3. Лінгвістичні й перекладознавчі особливості фахових текстів. Проблеми перекладу фахових текстів.

Тема 7. Лінгвістичні особливості фахових текстів. Композиційно-стилістичні особливості фахових текстів. Мовнотилістичні особливості фахових текстів.

Література [1, с. 35-58]; [2, с.58-78]; [3, с.22-40].

Тема 8. Лексичні проблеми перекладу фахових текстів. Морфологічні проблеми перекладу фахових текстів. Граматичні проблеми перекладу фахових текстів.

Література [1, с. 119-307]; [2, с.168-203]; [3, с.89-116].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1. Фахова мова як об'єкт лінгвістичних досліджень										
Змістовний модуль 1. Фахова мова у перекладі.										
Тема 1. Місце фахових мов у системі загальнонаціональної мови.	16	-	4	—	12	16	0	2	—	14
Тема 2. Визначення та ознаки фахової мови.	14	-	2	—	12	14	0		—	14
Тема 3. Перекладач як посередник фахового спілкування.	14	-	2	—	12	16	0	2	—	14
Тема 4. Дискурс і текст.	16	-	2	—	14	14	-		—	14
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	60	-	10	—	50	60	-	4	—	56
<i>Усього годин</i>	60	-	10	—	50	60	-	4	—	56
Змістовний модуль 2. Фаховий текст. Сутність та етапи перекладацького аналізу фахового тексту.										
Тема 5. Фахові дискурси.	14	-	4	—	10	15	-	2	—	13
Тема 6. Перекладацький аналіз фахового тексту.	16	-	6	—	10	15	-	2	—	13
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	30	-	10	—	20	30	-	4	—	26
<i>Усього годин</i>	30	-	10		20	30	-	4	—	26
Змістовний модуль 3. Лінгвістичні й перекладознавчі особливості фахових текстів. Проблеми перекладу фахових текстів.										
Тема 7. Лінгвістичні	14	-	4	—	10	15	-	2	—	13

особливості фахових текстів. Композиційно-стилістичні особливості фахових текстів. Мовностилістичні особливості фахових текстів.										
Тема 8. Лексичні проблеми перекладу фахових текстів. Морфологічні проблеми перекладу фахових текстів. Граматичні проблеми перекладу фахових текстів.	16	-	6	–	10	15	-	2	–	13
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	30	-	10	–	20	30	-	4	–	26
<i>Усього годин</i>	30	-	10		20	30	-	4	–	26
<i>Разом за курсом</i>	120		30	0	90	120	-	12	-	108

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Місце фахових мов у системі загальнонаціональної мови.	4	2
2	Визначення та ознаки фахової мови.	2	
3	Перекладач як посередник фахового спілкування.	2	2
4	Дискурс і текст.	2	
5	Фахові дискурси.	4	2
6	Перекладацький аналіз фахового тексту.	6	2
7	Лінгвістичні особливості фахових текстів. Композиційно-стилістичні особливості фахових текстів. Мовностилістичні особливості фахових текстів.	4	2
8	Лексичні проблеми перекладу фахових текстів. Морфологічні проблеми перекладу фахових текстів. Граматичні проблеми перекладу фахових текстів.	6	2
	<i>Разом</i>	30	12

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до практичних занять – **2 год. / 1 заняття**;
- виконання проєктних завдань – **3–5 год. / 1 проєкт**;
- підготовка до тестового контролю – **3–4 год. / 1 тест**;
- підготовка до підсумкового контролю – **15 год. / 1 захід**
- підготовка до колоквиуму – **15 год. / 1 захід**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	20	40
2	Виконання проєктних завдань	20	20
3	Підготовка до тестового контролю	20	20

4	Підготовка до підсумкового контролю	15	20
5	Підготовка до колоквіуму з письмовою роботою	15	8
	<i>Разом</i>	90	108

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

- 1) на лекційних заняттях:
 - лекція;
 - пояснення;
 - дискусія;
 - диспут;
 - ілюстрування;
 - демонстрація;
 - відеометод;
 - майстер-клас
- 2) на практичних заняттях:
 - практична робота;
 - фронтальне опитування;
 - частково-пошуковий метод;
 - спостереження.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (лише для студентів денної форми навчання);
- тестові роботи;
- проєктні (самостійні) роботи;
- контрольна робота;
- колоквіум.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також підготовки дослідницьких матеріалів до колоквіуму.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міждисциплінарні зв'язки, містить аргументовані висновки
4	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
2	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовується невірна термінологія.
1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована
0	Студент не дає відповіді
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 40 балів для денної форми навчання (8 тем по 5 балів); 15 балів для заочної форми навчання (3 теми по 5 балів)</i>	

Самостійна (проектна робота)	Критерії оцінювання
5	Завдання виконано правильно, відповідь повна, логічна, містить аналіз, узагальнення, використані міждисциплінарні зв'язки, містить аргументовані висновки
4	Завдання виконано в цілому правильно, відповідь достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки й неточності у викладенні матеріалу
3	Завдання виконано частково правильно, відповідь містить неточності, недостатньо обґрунтована
2	Завдання має суттєві помилки, аргументи несформульовані, неправильно використовуються терміни тощо
1	Завдання має значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтовано
0	Студент не дає відповіді
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 10 балів для денної форми навчання (2 завдання по 5 балів); 35 балів для заочної форми навчання (7 завдань по 5 балів)</i>	

Контрольна робота	Критерії оцінювання
9-10	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки
7-8	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
5-6	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
3-4	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія
1-2	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована
0	Студент не дає відповіді
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 10 балів</i>	

Іспит	Критерії оцінювання
40-30	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міждисциплінарні зв'язки, містить аргументовані висновки
29-20	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
19-10	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
9-1	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовується неправильна термінологія.
0	Студент не дає відповіді
Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 40 балів	

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Відповіді на практичних заняттях	8 тем x 5 балів = 40 балів	3 теми x 5 балів = 15 балів
Виконання індивідуальних завдань	2x5 балів = 10 балів	7x5 балів = 35 балів
Контрольна робота	1x10 балів = 10 балів	1x10 балів = 10 балів
Екзамен	40	40
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ1	T1	Відповідь на практичному занятті	1*5=5	Виконання індивідуальних завдань	1*5=5
	T2	Відповідь на практичному занятті	1*5=5	Виконання індивідуальних завдань	1*5=5
	T3	Відповідь на практичному занятті	1*5=5	Відповідь на практичному занятті	1*5=5
				Виконання індивідуальних завдань	1*5=5
	T4	Відповідь на практичному занятті	1*5=5	Виконання індивідуальних завдань	1*5=5
		Виконання індивідуальних завдань	1*5=5	Виконання індивідуальних завдань	1*5=5
ЗМ2	T5	Відповідь на практичному занятті	1*5=5	Виконання індивідуальних завдань	1*5=5
		Виконання індивідуальних завдань	1*5=5		
	T6	Відповідь на практичному занятті	1*5=5	Відповідь на практичному занятті	1*5=5
ЗМ3	T7	Відповідь на практичному занятті	1*5=5	Виконання індивідуальних завдань	1*5=5
	T8	Відповідь на практичному занятті	1*5=5	Відповідь на практичному занятті	1*5=5
		Контрольна робота	10	Контрольна робота	10

Підсумковий контроль	іспит	40	іспит	40
Сума		100	Сума	100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять слугують передусім графічні засоби, а саме друковано-роздатковий матеріал у вигляді ілюстративних таблиць, опорних схем, рисунків; мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали.

На практичних заняттях прислужиться бібліотечний фонд Університету та електронні репозитарії світу. Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Грицюк, О. І. Теорія і практика перекладу фахових текстів: навчальний посібник. Київ: Видавництво Ліра-К., 2020.
2. Семенюк, В. І. Практичний курс англійської мови: переклад фахових текстів. Вінниця: Нова Книга, 2018.
3. Щигло Л. В. Основи теорії та практики перекладу. Німецька мова : навч. посіб. – Суми : Сумський державний університет, 2015. 214 с.

Допоміжна література

1. Das Problem der Übersetzung. – Le probleme de la traduction. Baden-Baden: Nomos, 1999. 239 S.
2. Fabricius-Hansen C. Übertragung, Annäherung, Angleichung. FaM: Lang, 2000. 149 S.
3. Fix U., Poethe H., Yos G. Textlinguistik und Stilistik für Einsteiger. Frankfurt a. M.: Lang, 2001. 236 S.
4. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : Підручник. –К. : Видавничий центр «Академія», 2004.344 с.
5. Литвин І.М. Перекладознавство: навчальний посібник. Черкаси: Видавництво Ю.А. Чабаненко, 2013. 288 с.
6. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2011. 844 с.
7. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава: Довкілля-К, 2008. – 712 с.
8. Das Problem der Übersetzung. – Le probleme de la traduction. Baden-Baden: Nomos, 1999. – 239 S.
9. Fabricius-Hansen C. Übertragung, Annäherung, Angleichung. FaM: Lang, 2000. 149 S.
10. Fix U., Poethe H., Yos G. Textlinguistik und Stilistik für Einsteiger. Frankfurt a. M.: Lang, 2001. 236 S.
11. Fluck H.-R. Fachsprachen: Einführung und Bibliographie. Tübingen ; Basel : A. Francke Verlag, 1996. 361 S.
12. Hoffmann L. Kommunikationsmittel Fachsprache. Eine Einführung. [2 Auflage. Durchges]. – Tübingen : Gunter Narr Verlag, 1985. 307 S.
13. Roelcke T. Fachsprachen. Berlin: Erich Schmidt Verlag GmbH, 2005. – 250 S.

Інформаційні ресурси

1. Чтиво (Розділ «Перекладознавство») <https://chtyvo.org.ua/perekladoznastvo/>
2. Словники України online (УКРІНФОРМ) — офіційний ресурс для перевірки лексичного значення, синонімії та словозміни: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
3. DeepL Write & Translator: <https://www.deepl.com/translator>
4. Linguee: <https://www.linguee.com/>